

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII
DIRECȚIA GENERALĂ PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR**

**CONCURSUL NAȚIONAL UNIC PENTRU OCUPAREA
POSTURILOR DIDACTICE DECLARATE VACANTE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

LIMBA ȘI LITERATURA CROATĂ MATERNĂ

- învățători, educatoare, profesori -

Aprobată prin O.M.Ed.C. nr.5287/15.11.2004

**- București -
2004**

Notă de prezentare

Programa pentru ocuparea posturilor vacante în învățământ preuniversitar la limba și literatura croată se adresează educatoarelor, învățătorilor și profesorilor care funcționează în grădinițele și școlile cu limba de predare croată. Programă este corelată cu planul cadru de învățământ și curriculumul național, înscriindu-se astfel pe coordonatele reformei învățământului românesc. Această corelare se reflectă atât în formularea tematicii, cât și în cea a bibliografiei.

Programa pentru ocuparea posturilor vacante în învățământ preuniversitar cuprinde numai teme obligatorii pentru specialitate, pentru didactica acesteia.

EDUCATOARE ȘI ÎNVĂȚĂTORI

I. Limba croată

1. *Fonetica și fonologie.* Legile fundamentale ale foneticii limbii croate. Asimilare după sonoritate și locul de formare. Vocalizarea vocalelor ultracurte și apariția lui *a* inconstant. Vocale mobile. Palatalizarea și sibilizarea consoanelor. Iotizarea consoanelor. Vocalizarea lui *v*- inițial. Transformarea lui *l* și *r* vocalic din slava comună în limba croată contemporană. metateza lichidelor.

2. *Morfologie.* Părți de vorbire flexibile și neflexibile. Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane. Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. grade de comparație. Pronumele și categoriile de pronume în limba croată. Numeralul, flexiunea și categoriile de numere. verbul. Moduri și timpuri verbale. Aspectul verbal. Adverbe, clasificare și comparație. Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

3. *Sintaxa.* Sintaxa propoziției și a frazei. Coordonare și subordonare. categorii de propoziții coordonate și subordonate.

II. Literatura croată.

1. Genuri și specii literare.
2. Literatura evului mediu: cele mai vechi monumente (Bašćanska ploča, Ljetopis Popa Dukljanina)
3. Umanismul și umaniștii croați: Marko Marulić, Juraj Šiškorić
4. Renașterea: Marko Marulić, Šiško Menčetić, Đore Držić, Mavro Vetranović, Marin Držić.
5. Barocul. Ivan Gundulić, Junije Palmotić, Fran Krsto Frankopan, Katarina Zrinjska.
6. Literatura croată în secolul al XVIII-lea: Matija Petar Katančić, Matija Antun Reljković, Andreja Kačić Miošić.
7. Romantismul croat: Ljudevit Gaj, Stanko Vraz, Ivan Mažuranić, Petar Preradović.
8. Curentul realist în literatura croată: Eugen Kumičić, Ante Kovačić, Josip Kozarac, Vjenceslav Novak, Silvije Strahimir Kranjčević.
9. Modernismul croat (1892-1916): Antun Gustav Matoš, Ivo Vojnović, Dinko Šimunović, Dragutin Domjanić, Vladimir Nazor, Ivan Kozarac.
10. Modernismul croat din perioada 1914-1929: Ivo Andrić, Miroslav Krleža.

11. Perioada 1929-1952: Miroslav Krleža, Augustin Tin Ujević, Dobriša Cesarić, Dragutin Tadijanović, Ivo Goran Kovačić.
12. A doua perioadă a modernismului croat: Petar Šegedin, Vladan Desnica, Ranko Marinković, Jure Kaštelan, Vesna Parun, Josip Pupačić, Slavko Mihalić, Antun Šoljan.
13. Perioada postmodernistă: Ivo Brešan, Ivan Aralica, Nedeljko Fabrio, Pavao Pavličić.

Bibliografie.

1. Eugenia Barić, Mijo Lončarić, Dragica Malić, Slavko Pavešić, Mirko Peti, Vesna Zelclević, Marija Zninka: Hrvatska gramatika, Zagreb, 1997.
2. Stjepan Babić, Božidar Finka, Milan Moguš: Hrvatski pravopis, ed. IV, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Stjepan Težak-Stjepan Babić: Gramatika hrvatskog jezika, ed. VII, Školska knjiga, Zagreb, 1992.
4. Mihovil Kombat: Povijest hrvatske književnosti do preporoda, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
5. Miroslav Šicel: Pregled novije hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1966, 1971, 1979.
6. Povijest hrvatske književnosti, I-IV, Zagreb, 1978.
7. Antun Barac, Hrvatska književna kritika, Zagreb, 1960.
8. Miroslav Šicel, Hrvatska književnost, zagreb, 1978.
9. Slavko Ježić, Hrvatska književnost od početka do danas, Zagreb, 1944, 1992
10. Miroslav Šicel, Književnost moderne, Zagreb, 1978.
11. Krešimir Nemec, Povijest hrvatskog romana, Zagreb, 1994.
12. Dubravko Jelčić, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 1997.

III. Metodică

A. Competențe psiho-pedagogice și metodice

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- prelucrarea, transformarea, adaptarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- realizarea sistemelor, corelațiilor între conținuturile asimilate;
- asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- înțelegerea genezei psihicului copilului și elevului.

B. Conținuturile metodice.

1. Obiectul și funcțiile didacticii
2. Tipologia și dinamica obiectivelor didactice.
3. Operaționalizarea obiectivelor didactice
4. Componente și variante ale instruirii și învățării
5. Procesul de învățământ ca relația între predare-învățare-evaluare
6. Caracterul formativ-educativ al procesului de învățare
7. Sistemul principiilor didactice

8. Conținutul învățământului-caracteristici, factori și criterii care determină conținutul învățării

- Metode de învățământ
- Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică
- Evaluare și procesul de învățământ
- Dinamică relației profesor-elev în procesul de învățământ.

Bibliografie

1. Nicola I.- Tratat de pedagogie școlară, EDP, București, 1996
2. Ionescu M- Demersuri creative în predare și învățare, Ed. PUC, Cluj-2000
3. Ionescu M. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
4. Neacșu M. - Instruire și învățare, Ed. științifică, Buc, 1990
5. Călin M.- Procesul instructiv-educativ, EDP, București 1995
6. Cristea S. - Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului, Buc, EDP, 1994
7. Jinga I. - Învățarea eficientă, Ed, Edist Buc. 1995
8. Crețu C.- Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. POLIROM
9. Șchiopu - Psihologia vârstelor, EDP, București, 1981; Iași, 1996
10. Radu I - Didactică modernă, Ed. dacia, Cluj, 1995

PROFESORI

I. Limba croată

1. *Fonetica și fonologie.* Legile fundamentale ale foneticii limbii croate. Asimilare după sonoritate și locul de formare. Vocalizarea vocalelor ultracurte și apariția lui a inconstant. Vocale mobile. Palatalizarea și sibilizarea consoanelor. Iotizarea consoanelor. Vocalizarea lui v- inițial. Transformarea lui l și r vocalic din slava comună în limba croată contemporană. metateza lichidelor.

2. *Morfologie.* Părți de vorbire flexibile și neflexibile. Substantivul, categorii lexicale, gramaticale, morfologice. declinarea substantivelor limbii croate. Formele cazuale și evoluțiile lor contemporane. Adjectivul, categorii lexicale și gramaticale. Adjective determinate și nedeterminate. grade de comparație. Pronumele și categoriile de pronume în limba croată. Numeralul, flexiunea și categoriile de numere. verbul. Moduri și timpuri verbale. Aspectul verbal. Adverbe, clasificare și comparație. Prepoziții, interjecții, conjuncții și particule.

3. *Sintaxa.* Sintaxa propoziției și a frazei. Coordonare și subordonare. categorii de propoziții coordonate și subordonate.

4. *Lexicologie.* Sinonime. Antonime. Omonime. Arhaizme. Dialecte. Jargoane. Vulgarizme. Sociolingvistică. Norma lexicală. Frazmologie. Lexicografie.

5. *Istoria limbii croate.* Limba croată până în secolul al XV-lea. Limba croată din sec. al XVI-lea până la sfârșitul sec. al XVIII-lea. Limba croată în secolul al XIX-lea. Limba croată în sec. al XIX-lea și sec. al XX-lea în semnul victoriei reformei lui Kardžić.

II. Literatura croată.

1. Genuri și specii literare.

2. Literatura evului mediu: cele mai vechi monumente (Bašćanska ploča, Vinodolski zakon, Zapis popa Martinca, Ljetopis popa Dukljanina)
3. Umanismul și umaniștii croați: Marko Marulović, Juraj Šišgorić
4. Renașterea: Marko Marulović, Šiško Menčetić, Đore Držić, Mavro Vetranović, Marin Držić.
5. Barocul. Ivan Gundulić, Junije Palmotiћ, Fran Krsto Frankopan, Katarina Zrinjska.
6. Literatura croată în secolul al XVIII-lea: Matija Petar Katančić, Matija Antun Reljković, Andreja Kačić Miošić.
7. Romantismul croat: Ljudevit Gaj, Stanko Vraz, Ivan Mažuranić, Petar Preradović, Dimitrije Demetar, Antun Mažuranić, Matija Mažuranić.
8. Curentul realist în literatura croată: August Šenoa, Josip Eugen Tomić, Eugen Kumičić, Ante Kovačić, Kvaser Šandor Gjalski, Josip Kozarac, Vjenceslav Novak, Fran Mažuranić, Silvije Strahimir Kranjčević.
9. Modernismul croat (1892-1916): Antun Gustav Matoš, Vladimir Nazor, Milan Begović, Ivo Vojnović, Dinko Šimunović, Dragutin Domjanić, Janko Polić Kamov, Fran Galović, Janko Leskovar, Ivan Kozarac.
10. Modernismul croat din perioada 1914-1929: Ivo Andrić, Miroslav Krleža.
11. Perioada 1929-1952: Miroslav Krleža, Augustin Tin Ujević, Dobriša Cesarić, Dragutin Tadijanović, Ivo Goran Kovačić, August Cesarec, Gustav Krklec, Đuro Sudeta, Slavko Kolar, Vjekoslav Majer, Vjekoslav Kaleb, Mirko Božić,
12. A doua perioadă a modernismului croat: Petar Šegedin, Vladan Desnica, Ranko Marinković, Mirko Božić, Jure Kaštelan, Vesna Parun, Josip Pupačić, Slavko Mihalić, Antun Šoljan.
13. Perioada postmodernistă: Ivo Brešan, Ivan Aralica, Pavao Pavličić, Ivan Slamnig, Pero Budak, Čedo Prica, Ivan Kušan, Dubravko Jelačić Bužinski, Goran Tribuson, Ivan Raos, Slobodan Novak, Marijan Matković, Nedeljko Fabrio, Miro Gavran, Luko Paljetak, Ante Stamač, Anka Žagar.

Bibliografie.

1. Eugenia Barić, Mijo Lončarić, Dragica Malić, Slavko Pavešić, Mirko Peti, Vesna Zelclević, Marija Zninka: Hrvatska gramatika, Zagreb, 1997.
2. Stjepan Babić, Božidar Finka, Milan Moguš: Hrvatski pravopis, ed. IV, Školska knjiga, Zagreb, 1996.
3. Stjepan Težak-Stjepan Babić: Gramatika hrvatskog jezika, ed. VII, Školska knjiga, Zagreb, 1992.
4. Mihovil Kombol: Povijest hrvatske književnosti do preporoda, ed. II, Matica hrvatska, Zagreb, 1961.
5. Miroslav Šicel: Pregled novije hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zagreb, 1966, 1971, 1979.
6. Povijest hrvatske književnosti, I-IV, Zagreb, 1978.
7. Antun Barac, Hrvatska književna kritika, Zagreb, 1960.
8. Miroslav Šicel, Hrvatska književnost, Zagreb, 1978.
9. Slavko Ježić, Hrvatska književnost od početka do danas, Zagreb, 1944, 1992
10. Miroslav Šicel, Književnost moderne, Zagreb, 1978.
11. Krešimir Nemec, Povijest hrvatskog romana, Zagreb, 1994.
12. Dubravko Jelčić, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb, 1997.
13. Ivo Frangeš, Realizam, Zagreb, 1975.
14. Nikola Batušić, Povijest hrvatskog kazališta, zagreb, 1978
15. Ivo Frangeš, Povijest hrvatske književnosti, Zagreb-Ljubljana, 1987

16. Nikola Batušić, Hrvatska drama od Demetra do Šenoe, Zagreb, 1976
17. Miroslav Šicel, Hrvatska moderna. kritika i književna povijest, PSHK, knj. 71, 1977.
18. Aleksandar Flaker, Proza u trapericama, 1976.

III. Metodică

A. Competențe psiho-pedagogice și metodice

- înțelegerea obiectivelor învățământului contemporan;
- prelucrarea, transformarea, adaptarea conținuturilor prin aplicarea în situații educaționale specifice;
- realizarea sistemelor, corelațiilor între conținuturile asimilate;
- asimilarea conținutului psihopedagogiei vârstelor, psihologiei sociale, pedagogiei generale;
- înțelegerea genezei psihicului copilului și elevului.

B. Conținuturi metodice

1. Didactica-teorie generală a procesului de învățământ
2. Procesul de învățământ
  - componentele și variantele ale instruirii și învățării
  - procesul de învățământ ca relația între predare-învățare-evaluare
  - caracterul formativ-educativ al procesului de învățământ
3. Principiile procesului de învățământ
  - principiile didactice
  - sistemul principiilor didactice
4. Curriculum școlar
  - conținutul învățământului: caracteristici, surse, factori și criterii care determină conținutul învățământului.
5. Metode de învățământ
  - statutul și semnificația conceptului de metode în activitatea didactică
  - taxonomia metodelor de învățământ
  - eficiența metodelor de învățare în formarea și consolidarea competențelor de bază ale elevilor
6. Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitatea didactică
  - mijloacele de învățământ-suport al activității didactice
  - valoarea psihopedagogică a mijloacelor de învățământ
  - modalități de selecționare și utilizare a mijloacelor de învățământ
7. forme de organizare și proiectare didactică
  - proiectarea didactică-condiție a unei activități didactice de calitate
  - funcțiile proiectării didactice
  - conținutul și nivelul proiectării didactice
8. Evaluarea și procesul de învățământ
  - evaluarea componenta fundamentală a procesului de învățământ
  - obiectivele și funcțiile evaluării școlare
  - rolul și importanța evaluării în:
    - educarea capacității de autoapreciere
    - prevenirea eșecului școlar
    - stimularea performanței școlare

- dezvoltarea personalității elevilor
- 9. Dinamica relației profesor-elev în procesul de învățământ
- caracteristicile și semnificațiile educaționale ale relației profesor-elev
- tipuri de relații

Bibliografie

1. Ionescu M. - Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj, 1995
2. Neacșu M. - Instruire și învățare, Ed. științifică, Buc, 1990
3. Nicola I.- Tratat de pedagogie școlară, EDP, București, 1996
4. Ionescu M- Demersuri creative în predare și învățare, Ed. PUC, Cluj-2000
5. Călin M.- Procesul instructiv-educativ, EDP, București 1995
6. Stângă C.- Evaluarea școlară, Ed. de vest, Timișoara 1999
7. Radu I - Didactică modernă, Ed. dacia, Cluj, 1995
8. Cristea S. - Fundamentele pedagogice ale reformei învățământului, Buc, EDP, 1994
9. Jinga I. - Învățarea eficientă, Ed, Edist Buc. 1995
10. Crețu C.- Curriculum diferențiat și personalizat, Ed. POLIROM
11. Șchiopu - Psihologia vârstelor, EDP, București, 1981; Iași, 1996
12. Stanciu M. - Reforma conținuturilor învățământului, Ed POLIROM, Iași 1990